

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VIŠI PRIVREDNI SUD
Broj: 67 0 Ps 003372 24 Pž
Banjaluka, 11.02.2025. godine

Viši privredni sud u vijeću sastavljenom od sudija ovog suda i to: Bogdan Gajić, kao predsjednik vijeća, Snježana Romčević - Tadić i Bisera Kovačević, kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužioca „Renta truck“ d.o.o. Kostajnica, Ulica Petra Pecije 51, zastupan po punomoćniku Topić Saši, advokatu iz Banjaluke, uz učešće umješaka na strani tužioca „R.L. UNGIMIRANCE SINCE 2022 S.R.I.“ sa sjedištem u Italiji, zastupan po punomoćniku Topić Saši, advokatu iz Banjaluke, protiv tuženog „Novak transport“ d.o.o. Kostajnica, Ulica Drugog maja broj 45, zastupan po punomoćniku Zajednička advokatska kancelarija Kremenović & Mikanović, radi utvrđenja, v.s. 300.000,00 KM, odlučujući o žalbi tuženog protiv presude Okružnog privrednog suda u Prijedoru broj: 67 0 Ps 003372 23 Ps od 28.09.2024. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 11.02.2025. godine, donio je

P R E S U D U

Žalba tuženog se odbija, potvrđuje se presuda Okružnog privrednog suda u Prijedoru broj: 67 0 Ps 003372 23 Ps od 28.09.2024. godine.

Zahtjev tuženog za naknadu troška sastava žalbe, odbija se kao neosnovan.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom utvrđeno je da su ništavi ugovori o prodaji zaključeni između tužioca i tuženog i to:

- po računu tužioca broj: 656/2022 od 20.12.2022. godine na osnovu kojeg je tužilac prodao tuženom teretno motorno vozilo marke “DAF” broj motora: MX13340H1A261861, broj šasije XLRTEH4300G125861, godina proizvodnje 2016, BC tegljač za iznos od 3.510,00 KM,
- po računu tužioca broj: 649/2022 od 23.11.2022. godine na osnovu kojeg je tužilac prodao tuženom teretno motorno vozilo marke “DAF” broj motora: MX13340H1A261850, broj šasije XLRTEH4300G125900, godina proizvodnje 2016, tegljač sa sedlom za iznos od 27.495,00 KM,
- po računu tužioca broj: 384/2022 od 02.06.2022. godine na osnovu kojeg je tužilac prodao tuženom teretno motorno vozilo marke “MAN” broj motora: D2676LF4751543221164328, broj šasije WMA06XZZ6GW214719, godina proizvodnje 2016. BC tegljač sa sedlom za iznos od 8.190,00 KM,
- po računu broj: 583/2022 od 22.09.2022. godine na osnovu kojeg je tužilac prodao tuženom teretno motorno vozilo marke „MAN” broj motora: 51542771964277, broj

šasijske: WMA06XZZXGW213282, godina proizvodnje 2015; BC tegljač sa sedlom za iznos od 7.956,00 KM,

- po računu tužioca broj: 654/2022 od 20.12.2022. godine na osnovu kojeg je tužilac prodao tuženom teretno motorno vozilo marke "Peugeot" broj motora: 10FZ1D0261447, broj šasijske: VF3233H5215632033; godina proizvodnje 1998. iznos od 522,99 KM,
- po računu tužioca broj: 563/2022 od 09.09. 2022. godine na osnovu kojeg je tužilac prodao tuženom priključno vozilo "Magyar" broj šasijske: VF9SR34F2W0049889, godina proizvodnje 1998. za iznos od 6.959,25 KM,
- po računu 385/2022 od 02.06.2022. godine na osnovu kojeg je tužilac tuženom prodao priključno vozilo "Magyar" broj šasijske: VP3S38EBD6FSD0003, godina proizvodnje 2006. za iznos od 6.809,40 KM,
- po računu tužioca broj: 534/2022 od 20.08.2022. godine na osnovu kojeg je tužilac tuženom prodao putničko motorno vozilo marke „Audi“ broj motora: CDS007368, broj šasijske: WAUZZZ4H6BN020709 za iznos od 2.999,88 KM.

Obavezan je tuženi da tužiocu preda u posjed navedena teretna, priključna i motorna vozila, koja su bila predmet naprijed navedenih ugovora, kao i da dozvoli i trpi da se tužilac na osnovu presude uknjiži kao vlasnik taksativno naprijed navedenih teretnih, priključnih i motornih vozila kod Ministarstva unutrašnjih poslova, PU Prijedor, policijska stanica Kostajnica.

Obavezan je tuženi da tužiocu nadoknadi troškove postupka u iznosu od 15.375,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom od dana presuđenja do konačne isplate, a preko dosuđenog iznosa zahtjev je odbijen.

Blagovremeno izjavljenom žalbom prvostepenu presudu pobija tuženi iz svih razloga iz odredbe člana 208. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, u daljem tekstu: ZPP), sa prijedlogom da se presuda preinači i zahtjev tužioca odbije ili ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

Odgovor na žalbu nije podnesen.

Žalba nije osnovana.

Nakon provedenog dokaznog postupka prvostepeni sud je utvrdio da je osnivač tužioca umješač – privredno društvo iz Italije; da je zakonski zastupnik tužioca M. M.; da je zakonski zastupnik tužioca sa suprugom M. B. osnivač tuženog; da je zakonski zastupnik tuženog M. B.; da je u periodu od 06. do 12. mjeseca 2022. godine između tužioca i tuženog zaključeno ukupno 8 ugovora o prometu putničkih i teretnih vozila, tako što je tužilac kao vlasnik predmetnih vozila iste prodao tuženom, a ugovori su zaključeni i potpisani od strane zakonskih zastupnika parničnih stranaka; ukupna vrijednost svih vozila čiji promet je izvršen na dan izvršenog prometa iznosila je ukupno 350.715,69 KM kako je utvrđeno nalazom vještaka mašinske struke Knežević Zorana; utvrđeno je da je ukupna cijena prometovanja svih vozila po navedenim ugovorima je 64.442,52 KM i da ta cijena tužiocu nije plaćena.

Kod ovako utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud je primjenom odredbe člana 25., 31., 33. i 34. Zakonom o privrednim društvima („Službeni glasnik RS“ broj 127/08, 58/09, 100/11),

utvrdio da su zakonski zastupnici kao bračni drugovi postupali suprotno svojim ovlaštenjima i suprotno dužnostima koje imaju prema privrednom društvu, te da su zaključenjem ovakvih ugovora imali lični interes i da su zaključeni na štetu tužioca.

Iz naprijed navedenih razloga u skladu sa odredbom člana 103. i 104. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“ broj: 29/78, 39/85 i 57/89, te „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 17/93, 3/96, 39/03 i 74/05, dalje ZOO), prvostepeni sud je utvrdio da su ugovori ništavi, jer su zaključeni suprotno naprijed navedenim zakonskim odredbama, a što potvrđuje i činjenica da na dan prometa je vrijednost vozila bila pet puta veća od prodajne cijene, a nema ni jednog dokaza da je tužena tužiocu platila prodajnu cijenu kupljenih vozila.

Odluku o troškovima postupka sud je donio na temelju odredbe člana 386. i 387. ZPP, a odbio je zahtjev za troškove upotrebe vlastitog automobila.

U žalbi tuženi navodi da prvostepeni sud nije utemeljio svoju presudu na odredbama materijalnog prava; da se u konkretnom slučaju ne mogu primijeniti odredbe člana 25., 31., 33. i 34. ZPD, jer se radi o pravnom poslu između pravnih lica, a ne fizičkih lica kao osnivača i zakonskih zastupnika i da zakonski zastupnici nisu imali lični interes zaključenjem ugovora; da ni jedan ugovor ne prelazi iznos od 30.000,00 KM i da ovim pravnim poslovima nisu stvorene obaveze već korist za društvo; smatra da nalaz vještaka mašinske struke nije od značaja za razrješenje spora; da stranke imaju slobodu ugovaranja, pa i ugovaranja vrijednosti predmeta prometa; da presuda nema kvalitetno obrazloženje.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama žalbenih razloga, te po službenoj dužnosti, u skladu sa odredbom člana 221. ZPP, ovaj sud utvrđuje da žalba tuženog nije osnovana.

Neosnovani su navodi žalbe tuženog da presuda nema ocjenu dokaza, kvalitetno obrazloženje i da nije utemeljena na materijalnim propisima. Ovi navodi žalbe tuženog su kontradiktorni ostalim navodima žalbe u kojima navodi da u razrješenju ovoga spora ne mogu se primijeniti odredbe člana 25., 31., 33. i 34. ZPD na kojima je sud utemeljio odluku.

Članom 191. ZPP je propisano šta obrazloženje kao obavezan element sudske odluke mora da sadrži. Obrazloženje mora da sadrži šta je predmet spora, koje činjenice su sporne, koje dokaze su stranke provele, kojim dokazima je sud poklonio vjeru, a kojima ne i iz kojih razloga, koje činjenice je utvrdio na osnovu dokaza kojima je poklonio vjeru i koje konkretno norme materijalnog prava je na utvrđeno činjenično stanje primijenio.

Sud prilikom ocjene dokaza u skladu sa odredbom člana 8. ZPP, činjenično stanje utvrđuje u onom obimu u kom su parnične stranke sudu pružile dokaze.

Imajući naprijed navedenu zakonsku odredbu u vidu i sadržaj pobijene presude, da se utvrditi da prvostepena presuda zadovoljava sve kriterije propisane navedenom zakonskom odredbom, iz kog razloga su ovi navodi žalbe vezano za sadržaj presude i ocjene dokaza prvostepenog suda bez osnova.

Prvostepeni sud je pravilno primijenio odredbe Zakona o privrednim društvima kojima su propisane obaveze lica koja imaju dužnost prema društvu, kada se radi o njihovom ličnom interesu, kojima je propisana dužnost ovih lica da postupaju sa povećanom pažnjom prilikom poslovanja i da postupaju lojalno prema društvu.

Tačno je da je svaki ugovor o prometu putničkih i teretnih vozila samostalan pravni posao i da zakonski zastupnik ima ovlaštenje da u ime i za račun privrednog društva zaključuje pravne poslove. U konkretnom slučaju za ocjenu zakonitosti ovih ugovora, nije od presudnog značaja vrijednost prodajne cijene svakog pojedinačnog ugovora, kako se to u žalbi navodi već ukupna cijena svih vozila u odnosu na njihovu stvarnu vrijednost na dan prometa.

Parnične stranke su se nalazile u materijalno-pravnom odnosu u periodu od 06. do 12. mjeseca po osnovu ugovora o prodaji na osnovu člana 454. ZOO kojima su prometovali ukupno osam vozila čija vrijednost na dan prometa iznosi 350.715,69 KM, a vozila su prometovana za ukupan iznos od 64.442,52 KM.

Sama ova činjenica, a imajući u vidu da je zakonski zastupnik tužioca bračni drug zakonskog zastupnika tuženog i ujedno osnivač tuženog, jasno govori o tome da je isti postupao protivno zakonom propisanim obavezama i dužnostima prema društvu.

Nema mjesta navodima žalbe da zakonski zastupnici ovih pravnih lica nisu postupali u svom ličnom interesu. Kada se ima u vidu kratki period u kome je promet izvršen, visina cijene prometa i stvarna vrijednost predmeta prometa, jasno proizilazi lični interes zakonskih zastupnika parničnih stranaka da u interesu tuženog čiji su osnivači zaključče navedene ugovore. Interes tuženog kao privrednog subjekta manifestuje se kroz interes njegovih osnivača, jer obavljanjem djelatnosti osnivači ostvaruju dobit prema visini svojih ulaganja. Povećanje imovine tuženog ujedno predstavlja povećanje djelatnosti i interesa njegovih osnivača, a posebno imajući u vidu u konkretnom slučaju da je tuženi pribavio osnovna sredstva za rad po cijeni koja je pet puta niža od stvarne vrijednosti. Slijedom navedenog navodi žalbe tuženog da osnivači tuženog i zakonski zastupnici parničnih stranaka nisu ovim ugovorima ostvarili lični interes su bez osnova.

Sukob interesa obuhvata sve situacije u kojima lice sa dužnostima prema društvu i sa njima povezana lica (što su nesumnjivo zakonski zastupnici stranaka) vrše svoja prava i ovlašćenja na način da povrjeđuju interese društva (interes tužioca je povrijeđen jer je njegova imovina otuđena po simboličnoj cijeni u odnosu na stvarnu vrijednost), zadovoljavaju sopstvene interese ili interese povezanih lica, stiču u društvu neku prednost, korist na štetu drugih članova društva.

U slučaju povrede dužnosti izbjegavanje sukoba interesa može se tražiti od lica ili sa njim povezanih lica da nadoknade štetu i prenos ostvarene koristi tih lica po osnovu tih poslova, dok se u slučaju povrede dužnosti prijavljivanja poslova i radnji sa takvi sukobima interesa može tražiti poništenje pravnog posla ili pravne radnje.

U skladu sa naprijed navedenim, zakonski zastupnik tužioca je postupao protivno zakonu, otuđio je imovinu tužioca ispod svake vrijednosti, za takvo postupanje nije imao saglasnost osnivača, imovinu je prodao privrednom društvu – tuženom čiji je osnivač i čiji je zakonski zastupnik njegova supruga i nije tražio isplatu kupoprodajne cijene niti je kupoprodajna cijena koja je simbolična plaćena tužiocu. Ovakvo postupanje, kako pravilno obrazlaže prvostepeni sud je protivno zakonu što ugovore čini apsolutno ništavim u skladu sa odredbom člana 103. i 104. ZOO.

Vještaka mašinske struke koji je imao zadatak da utvrdi vrijednost vozila na dan prometovanja potvrđuje činjenicu postupanja zakonskog zastupnika tužioca nelojalno, u ličnom interesu sa povezanim licima i da tom prilikom nije postupao sa dužnom pažnjom i pravilima poslovanja, pa slijedom toga ovaj dokaz je bitan za razrješenje ovoga spora iz kog razloga su neosnovani navodi žalbe da ovaj dokaz nije bilo potrebno provoditi.

Neosnovano se u žalbi govori da je navedenim ugovorima ostvarena korist za društvo, a ne obaveza. Da nije ostvarena korist, već gubitak i smanjenje imovine tužioca potvrđuje nalaz vještaka mašinske struke, te je i u ovom dijelu navod žalbe bez osnova.

Po ocjeni ovog suda prvostepeni sud je potpuno i pravilno utvrdio činjenično stanje, pravilno je u razrješenju spora primijenio materijalno pravo, prilikom donošenja presude nisu učinjene

povrede postupka na koje se ukazuje u žalbi, niti povrede na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti iz kog razloga je prvostepena presuda potvrđena na temelju odredbe člana 226. Zakona o parničnom postupku.

Tuženi nije uspio u postupku po žalbi, te je njegov zahtjev za naknadu troška sastava žalbe neosnovan i kao takav je odbijen.

Predsjednik vijeća

Bogdan Gajić